

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2016CC801
Zaaknummer Klachtencommissie 2015W1503

datum uitspraak 27/03/2017

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats]
hierna te noemen: verzoeker,
bijgestaan door: mr. [naam], [familielid] van verzoeker tevens advocaat,

te voldoen door:

de Orde van de Kruisheren,
gevestigd te Sint Agatha,
hierna te noemen: verweerder,
bijgestaan door: mr. R.P. Baetens, advocaat te Tilburg.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is door de griffie van de Compensatiecommissie ontvangen op 29 april 2016, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 17 maart 2016 met zaaknummer 2015W1503, waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard. Ook is ter griffie ontvangen de brief van 1 april 2016, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Op 9 mei 2016 heeft {naam advocaat}, het aanvraagformulier per mailbericht aangevuld. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is op 9 mei 2016 door de griffie ontvangen.

1.2 Bij brief van 3 augustus 2016 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade. Namens verzoeker is de schade van verzoeker schriftelijk onderbouwd bij brief (met bijlagen) van 24 oktober 2016, opgesteld door [naam advocaat]. Verweerder heeft bij brief van 6 december 2016 (opgesteld door mr. Baetens) gereageerd. Bij

mailbericht van 23 maart 2017 heeft mr. {naam advocaat} te kennen gegeven dat verzoeker geen kosten voor rechtsbijstand heeft gemaakt.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft de Compensatieregeling aanvaard. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Verzoeker komt uit een gezin van [aantal] kinderen. Als oudste was hij voorbestemd om priester te worden. Voordat aanvrager naar het Klein Seminarie zou kunnen gaan, diende hij een zogenaamd ‘voorbereidend jaar’ te volgen. Dat heeft hij in [jaartal]-[jaartal] gedaan op het [middelbare school] te [plaats].

[burgerlijke naam aangeklaagde] (hierna: [aangeklaagde]) was zowel de docent als mentor en begeleider van verzoeker. Verzoeker had moeite met cijfers en kreeg daarom speciale begeleiding van [aangeklaagde] zowel tijdens de les als ook tijdens de bijlessen na schooltijd. In dat kader is verzoeker seksueel misbruikt.

Tijdens de lessen in de klas werd verzoeker door [aangeklaagde] vaak naar voren gehaald, terwijl de andere leerlingen zelfstandig werkten. Verzoeker moest dan bij [aangeklaagde] achter de lessenaar komen staan, die groot en breed was, waardoor vanuit de klas niet zichtbaar was wat zich achter de lessenaar afspeelde. [aangeklaagde] masturbeerde vervolgens onder zijn pij in de directe nabijheid van verzoeker. Daarna nam [aangeklaagde] verzoekers geslachtsdeel in zijn hand en trok hem af. Verzoeker probeerde zich te verzetten, maar wist dat hij afhankelijk was van [aangeklaagde]. [aangeklaagde] was immers niet alleen zijn docent, maar ook zijn mentor en begeleider.

Ook tijdens de bijlessen na schooltijd is verzoeker seksueel misbruikt. Ook dan bevredigde [aangeklaagde] zichzelf. Ondertussen gaf [aangeklaagde] gewoon rekenbijles aan aanvrager.

Op een gegeven moment hebben leerlingen in de klas de seksuele handelingen gezien, waarna het seksueel misbruik in de klas stopte. Medeleerlingen gingen verzoeker met het misbruik pesten en noemden hem ‘laf hoertje’, verwijzend naar het door [aangeklaagde] gepleegde seksueel misbruik met verzoeker. Verzoeker voelde zich machteloos, afhankelijk en ontzettend eenzaam.

Nadat het misbruik in de klas gestopt was, heeft [aangeklaagde] verzoeker nog één keer meegenomen naar de toiletruimte, waar meerdere toiletten waren. [aangeklaagde] nam verzoeker mee naar een afzonderlijk toilet alwaar hij zijn broek liet zakken en verzoeker dwong om hem ([aangeklaagde]) te bevredigen (af te trekken). Ook hield [aangeklaagde] zijn geslachtsdeel tegen het geslachtsdeel van aanvrager. Op een gegeven kwam er een schoonmakerbroeder de toiletruimte binnen, waardoor [aangeklaagde] schrok en daarop letterlijk de mond van verzoeker dichtsnoerde totdat de schoonmaakbroeder weg was. Dit was een heel traumatische ervaring voor verzoeker.

Samenvattend is verzoeker in het jaar [jaartal]-[jaartal] (gedurende een periode van driekwart jaar) minimaal tien keer door [aangeklaagde] seksueel misbruikt. Het misbruik bestond uit betasting van het geslacht van verzoeker, aftrekken over en weer en het tegen elkaar houden van een ieders geslacht. Verzoeker was bij aanvang van het seksueel misbruik [althans, zo begrijpt de Compensatiecommissie] dertien jaar oud.

3. Het bewijs en de categorie-indeling

3.1 bewijs

Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoeker geleverd door overlegging van het schriftelijke advies van de Klachtencommissie zoals vermeld onder 1.1, gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoeker. In voornoemd advies is de klacht van verzoeker gegrond verklaard. Dit advies is voorzien van de schriftelijke beslissing van de kerkelijke gezagsdrager tot overname van het advies.

3.2 Gelet op het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en gelet op het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat een indeling van de aanvraag tot financiële compensatie in categorie 3, zoals nader omschreven in artikel 5 sub 3 van de Compensatieregeling, haar juist voorkomt. De aard en omvang van het seksueel misbruik dat verzoeker is aangedaan is ernstig, maar voldoet - anders dan verzoeker meent - niet aan de vereisten voor een indeling in uitzonderlijk seksueel misbruik, zoals genoemd in artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling.

Volgens artikel 5 van de Compensatieregeling en de toelichting daarop kan eerst sprake zijn van een vergoeding in categorie 5, indien sprake is van substantiële vermogensschade en geen gerede twijfel bestaat over het causaal verband tussen deze schade en het seksueel misbruik. Gelet op de hierna onder 4 aangevoerde redenen, kan daarvan naar het oordeel van de Compensatiecommissie in het onderhavige geval niet gesproken worden, hetgeen met zich brengt dat de onderhavige aanvraag om die reden definitief ingedeeld dient te worden in categorie 3.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

algemeen

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik.

standpunt verzoeker

4.2 Op verzoek van de voorzitter van de Compensatiecommissie bij brief van 3 augustus 2016 is namens verzoeker bij brief d.d. 24 oktober 2016 verzoekers vermogensschade nader toegelicht. Kort samengevat wordt het navolgende gesteld.

Naar de opvatting van verzoeker dient het hem aangedane seksueel misbruik als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' te worden aangemerkt. Het seksueel misbruik heeft verzoeker zijn hele leven achtervolgd, beschadigd, gevormd en hem beperkt in zijn relaties met zijn naasten.

Verzoeker kon (zeker destijds) bij niemand terecht met zijn verhaal over het seksueel misbruik dat hem was aangedaan, te meer omdat binnen zijn familie de kerk in hoog aanzien stond en het destijds door hen als een voorrecht werd beschouwd dat verzoeker (op voordracht van zijn heerroom) naar het [internaat] mocht gaan. Ook is hij door zijn medeleerlingen destijds gepest met het seksueel misbruik, nadat zij door hadden gekregen wat er gebeurde. Door dit alles heeft verzoeker zich afhankelijk, machteloos en eenzaam gevoeld.

Verzoeker heeft door het seksueel misbruik twee jaren studievertraging opgelopen. Dit betrof allereerst het schooljaar [jaartal]/[jaartal] waarin verzoeker is misbruikt. De studievertraging over dat schooljaar wordt begroot op €16.300,--. Nadat verzoeker het [internaat] had verlaten, was hij dusdanig van slag dat hij tijdelijk wat bijbaantjes heeft gehad. Vervolgens is hij naar de [opleiding] gegaan. Dit alles heeft ertoe geleid dat hij de [opleiding] ook een jaar later afrondde. De daardoor opgelopen vermogensschade wordt begroot op €19.800,--.

Verzoeker heeft bijna [aantal] jaar als [beroep gewerkt in dienstverband]. Gedurende zijn carrière heeft verzoeker één jaar betaald thuis gezeten wegens psychische klachten, maar zijn salaris en de psychologische hulp werden doorbetaald respectievelijk vergoed.

In [jaartal] heeft verzoeker er voor gekozen om met prepensioen te gaan. Hierdoor heeft hij vermogensschade geleden bestaande uit gederfde inkomsten en misgelopen pensioenopbouw. In de hypothetische situatie waarin hij niet seksueel zou zijn misbruikt zou hij zijn gymnasiumdiploma op het internaat hebben behaald, niet twee jaar studievertraging hebben opgelopen, een hoger inkomen hebben verdiend en niet met prepensioen zijn gegaan. Ook zou hij geen schulden hebben gehad.

Naast vermogensschade heeft verzoeker geleden onder niet in geld uit te drukken verdriet. Hij is veranderd van een vrolijke jongen in een introvert persoon, die trachtte het misbruik weg te stoppen en niet in een slachtofferrol te belanden. Hij heeft in zijn leven meerdere periodes gekend met psychische klachten. Toen verzoeker ouder werd en nadat hij met prepensioen is gegaan, viel het hem zwaarder om herinneringen aan het misbruik te onderdrukken. Het misbruik heeft in meerdere opzichten een schaduw geworpen op zijn privéleven. Verzoeker refereert zich aan het oordeel van de Compensatiecommissie.

standpunt verweerder

4.3 Verweerder heeft bij brief van 6 december 2016 (opgesteld door mr. Baetens) gereageerd en - kort samengevat - het volgende gesteld.

Mr. Baetens wijst er op dat van een indeling in categorie 5 wegens 'uitzonderlijk seksueel misbruik' geen sprake is. Het door verzoeker gestelde causaal verband tussen de vermogensschade en seksueel misbruik is, aldus mr Baetens, niet in voldoende mate aanwezig. Voor zover nodig gaat de Compensatiecommissie hierna onder 4.6 en 4.7 in op de gevoerde verweren.

Mr. Baetens concludeert dat sprake is van seksueel misbruik dat ingedeeld zou dienen te worden in categorie 3 en dat van substantiële vermogensschade zonder gerede twijfel toe te rekenen aan het seksueel misbruik niet is gebleken, waardoor de conclusie moet zijn dat de aanvraag van verzoeker niet in categorie 5 ingedeeld kan worden.

overweging Compensatiecommissie

4.4 De Compensatieregeling kent in artikel 5 de mogelijkheid tot toekenning van een gemaximeerde compensatie voor vermogensschade bij -onder meer- een indeling in categorie 3, waarvan hier sprake is. Daarbij dient de vermogensschade substantieel te zijn. Ook dient er volgens de toelichting op artikel 5 zonder gerede twijfel een causaal verband te zijn tussen die substantiële vermogensschade enerzijds en het seksueel misbruik anderzijds.

4.5 Bij de vaststelling van de omvang van de vermogensschade gaat het om een vergelijking tussen de situatie na het seksueel misbruik enerzijds en anderzijds de situatie zoals die - het seksueel misbruik weggedacht - naar redelijke verwachtingen geweest zou zijn gelet op alle bekende feiten en omstandigheden. De Compensatiecommissie heeft de door verzoeker ter onderbouwing van de omvang van zijn vermogensschade aangedragen factoren en de door verweerder naar voren gebrachte argumenten beoordeeld en overweegt als volgt.

4.6 Uit de overgelegde verklaringen van verzoekers familieleden blijkt onmiskenbaar dat het seksueel misbruik dat verzoeker op een kwetsbare leeftijd is aangedaan, diepe sporen heeft nagelaten in zijn leven en een stempel heeft gedrukt op verzoekers relatie met zijn naasten. Het is bewonderenswaardig dat verzoeker zoveel jaren in het onderwijs werkzaam is geweest en op die wijze, aldus ook [familielid] [naam] in haar verklaring d.d. 20 oktober 2016, heeft getracht om iets wat hem vroeger is aangedaan om te zetten in iets positiefs en constructiefs, te weten jongeren helpen het juiste pad te kiezen en hen te doceren. Het is invoelbaar dat het werk verzoeker hielp om te blijven functioneren en dat na verzoekers prepensioen herinneringen aan het seksueel misbruik sterker naar voren kwamen.

4.7 Het hiervoor onder 4.6 genoemde kan evenwel nog niet tot de conclusie leiden dat is komen vast te staan dat verzoeker 'substantiële vermogensschade' heeft geleden die zonder gerede twijfel is veroorzaakt door het hem aangedaan seksueel misbruik. Verzoeker is - voordat het seksueel misbruik plaats vond - begonnen met een voorbereidend jaar. Hij heeft dan dus al een jaar vertraging opgelopen die niet meer ingelopen kon worden. Dit jaar behoort niet tot toerekenbare vertraging. Aan de hand van de verstrekte informatie (het 'curriculum vitae' met vermelding van een 'Diploma godsdienstkennis voor [beroepsgroep]' in juli [jaartal] en een jaar later eenzelfde diploma voor de volledig bevoegd [beroep]) valt af te leiden dat verzoeker in [jaartal] onderwijzer moet zijn geworden en in juli [jaartal] volledig bevoegd onderwijzer. Verzoeker was toen [leeftijd] respectievelijk [leeftijd] oud. Dit kan duiden op een studievertraging van, naar het oordeel van de Compensatiecommissie, maximaal één jaar. Hoe lang verzoeker 'diverse baantjes' heeft gehad, op de [middelbare school] heeft gezeten en hoe lang hij over de [vervolgopleiding] heeft gedaan, valt voor de Compensatiecommissie echter niet aan de hand van objectieve bewijsstukken af te leiden. Het door verzoeker zelf opgestelde curriculum vitae vormt daarvoor onvoldoende objectief bewijs.

Zelfs indien wel wordt aangenomen dat verzoeker door het seksueel misbruik een jaar vertraging heeft opgelopen alvorens de arbeidsmarkt te betreden, is daarmee niet gezegd dat van 'substantiële vermogensschade' sprake is. De door verzoeker genoemde normbedragen van de Letselschaderaad kunnen immers niet als leidraad gelden nu gekeken is naar het salarisoniveau van 2016. In [jaartal], bijna [aantal] jaar geleden, lagen de salarissen op een dusdanig lager niveau dat de Compensatiecommissie de ontstane vermogensschade door het één jaar verlaat betreden van de arbeidsmarkt niet als 'substantiële' vermogensschade ziet, hetgeen een vereiste is volgens de Toelichting op de Compensatieregeling op pagina 10 onder 'Categorie 5' in de tweede alinea.

Zonder bewijsstukken is voor de Compensatiecommissie voorts niet zonder gerede twijfel aannemelijk geworden dat het vervroegd met pensioen gaan in [jaartal] in een causaal verband staat met het seksueel misbruik. Een causaal verband tussen enerzijds de kennelijk ontstane schulden van verzoeker en anderzijds het seksueel misbruik heeft de Compensatiecommissie bij gebreke van bewijsstukken evenmin zonder gerede twijfel kunnen vaststellen, nog daargelaten dat de hoogte van de schulden niet nader is onderbouwd.

Het hiervoor gaande brengt met zich dat een indeling in categorie 5 - gelet op de daartoe gestelde eisen in de Compensatieregeling - in het onderhavige geval niet passend is en dat een indeling in categorie 3 aan de orde is.

4.8 Het voorgaande laat onverlet dat verzoeker uiteraard aanspraak kan maken op een bedrag aan smartengeld voor het leed dat hem door het seksueel misbruik is aangedaan en dat een schaduw heeft geworpen op zijn leven. Gelet op alle feiten en omstandigheden, waaronder de aard en omvang van het seksueel misbruik, alsmede de vertraging bij het betreden van de arbeidsmarkt aan het eind van [decennium], is de Compensatiecommissie van oordeel dat het hoogste bedrag binnen categorie 3 voor vergoeding in aanmerking dient te komen. Het voorgaande brengt de Compensatiecommissie tot het advies een bedrag van €20.000,-- te betalen.

4.9 Verzoeker heeft te kennen gegeven (middels een mailbericht d.d. 23 maart 2017 van mr. {naam advocaat}) dat er geen kosten van rechtsbijstand door hem zijn gemaakt. Er is derhalve geen aanleiding om te adviseren over een vergoeding voor gemaakte kosten van rechtsbijstand.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 3 en dat het hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 3 en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak aan verzoeker een bedrag van €20.000,-- te betalen.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. J.M. van de L. en de heer E.S. G., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 27/03/2017 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter